

Uchwała Nr XL/268/17
Rady Miejskiej w Rychwale
z dnia 29 grudnia 2017

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Rychwał na rok 2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1875 ze zm.) oraz art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Rychwał na rok 2018, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Rychwała.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

PRZEWODNICZĄCY RADY MIEJSKIEJ
w RYCHWALE

Roman Drewniacki

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Rychwał na 2018 rok

Rozdział I

Postanowienia ogólne

1. Program stanowi część gminnej strategii integracji i polityki społecznej i ma na celu działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w gminie Rychwał.

Działania inicjowane są głównie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przez nią koordynowane.

2. Program opracowywany jest corocznie w oparciu o:

- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 ze zm.);
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 ze zm.);
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r., poz. 783 ze zm.).

3. Program realizowany będzie przez wykonawców wskazanych w planie zadań i wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Rychwale.

4. Ilekroć w niniejszym gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii jest mowa o:

- ustawie - należy rozumieć przez to:
 - ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
 - ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
 - ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- programie - należy rozumieć przez to gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych obowiązujący na terenie gminy Rychwał.

Rozdział II

1. Diagnoza

Wśród uczniów klas V szkół podstawowych i I gimnazjum gminy Rychwał, przeprowadzono w roku szkolnym 2016/2017 badania ankietowe „Młodzi i substancje psychoaktywne”. Podsumowując rozważania na temat palenia papierosów ankietowani uważają, że okazjonalne palenie ma małą szkodliwość dla zdrowia i nie uzależnia. Jedynie nałogowe palenie jest szkodliwe. Zdecydowana większość dziewcząt szkół podstawowych i gimnazjum nigdy nie paliła papierosów. Wśród chłopców tego typu zachowania są zdecydowanie częstsze. Uczniowie szkół podstawowych nie mają wiedzy na temat możliwości zakupu papierosów. Niepokojąca jest łatwość zakupu papierosów przez około 25% gimnazjalistów. Uczniowie szkół podstawowych uznają okazjonalne picie alkoholu za mało szkodliwe dla zdrowia i nie posiadają wiedzy na temat możliwości jego zakupu przez nieletnich. Zarówno uczniowie szkół podstawowych jak i gimnazjum w większości uważają, że pierwszy kontakt z alkoholem mieli, gdy zostali poczęstowani przez rodziców lub osoby dorosłe. Problem picia alkoholu pojawia się wśród gimnazjalistów, szczególnie wśród dziewcząt. Najczęściej wypijanym alkoholem jest piwo, którego zdobycie jest zdaniem ankietowanych łatwe. Około 90% badanych gimnazjalistów nigdy nie upiło się alkoholem. Jednak 16% zdarzyło się zakupić alkohol dla siebie. Możliwość zakupu marihuany jest dla ponad 70% gimnazjalistów trudne lub bardzo trudne. W ciągu ostatniego roku 5,5% dziewcząt i 10% chłopców paliło marihuanę. Większość ankietowanych 80% dziewcząt i 71% chłopców gimnazjum nie wie gdzie można kupić (zdobyć) marihuanę. Pojedyncze osoby wskazały na Internet, dyskotekę w lokalu, ulicę, szkołę. Dla zdecydowanej większości badanych 80% zdobycie dopalaczy jest niemożliwe lub bardzo trudne. Do zażycia dopalaczy przyznała się jedna osoba, która poczęstowana została przez kolegów/koleżanki. Niemniej jednak, zdaniem ankietowanych pali marihuanę i zażywa dopalacze większa grupa rówieśników niż rzeczywiście przyznających się do tego. Młodzi ludzie chętniej stwierdzają, że „ktoś coś robi” niż sami się przyznają do tego.

Podsumowując rozważania należy stwierdzić, że badani uczniowie najczęściej motywowani są przez rówieśników do zażywania substancji psychoaktywnych, chociaż pierwszymi osobami częstującymi alkoholem byli rodzice lub osoby dorosłe. Problemem jest dostępność papierosów i alkoholu dla młodych ludzi. Należy dołożyć wszelkich starań w celu edukacji

młodzieży o negatywnych skutkach palenia papierosów, picia alkoholu, palenia marihuany i zażywania dopalaczy z jednoczesnym edukowaniem osób dorosłych, które mogą być gwarantem przestrzegania prawa.

2. Charakterystyka gminy:

- Gminę zamieszkuje 8317 osób, w tym w mieście: 2393 osób, w sołectwach: 5924 osoby, do 18 roku życia jest 1755 osób.
- Na terenie gminy funkcjonuje 6 Szkół Podstawowych i przy każdej Oddział Przedszkolny, 1 Przedszkole oraz Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy.
- Wg stanu na 21 listopada 2017 r. na terenie gminy istnieje :
 - 21 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży,
 - 9 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży,
- Liczba osób uzależnionych od alkoholu na terenie gminy stanowi szacunkowo 2% ogółu mieszkańców.
- Liczba osób współuzależnionych od alkoholu na terenie gminy stanowi szacunkowo również 2% ogółu mieszkańców.
- Liczba dzieci w rodzinach alkoholowych na terenie gminy stanowi szacunkowo 4% ogółu mieszkańców.
- 24 osoby zostały zaproszone na posiedzenie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie.
- 40 osób zostało zaproszonych na posiedzenie Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rozdział III

Cele i zadania programu

1. Cele strategiczne

Ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci, młodzież i dorosłych.

Tworzenie koalicji dzieci i młodzieży, szkół, instytucji i organizacji pozarządowych na rzecz upowszechnienia zdrowego stylu życia i przeciwdziałania używaniu substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież.

Propagowanie abstynencji i trzeźwości w społeczności lokalnej.

Cele realizowane będą przez efektywne wykorzystanie zasobów instytucjonalnych i wybranych inicjatyw lokalnych w następujących obszarach:

Profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do wszystkich mieszkańców gminy (dzieci, młodzieży i dorosłych), bez względu na stopień indywidualnego ryzyka wystąpienia problemów związanych z użyciem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Profilaktyki selektywnej – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z użyciem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Profilaktyki wskazującej – adresowanej do osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z użyciem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia.

2. Zadania szczegółowe

a) **Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.**

- Wczesne diagnozowanie osób z grup ryzyka i udzielanie im informacji na temat skutków nadmiernego używania alkoholu i innych substancji uzależniających oraz możliwości leczenia.
- Kierowanie do sądu wniosków o orzeczenie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
- Działalność punktu konsultacyjnego w gminie:
 - motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego,
 - motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia,
 - udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. przez rozmowy podtrzymujące),
 - rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy, inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
 - gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które mogą włączyć się w systemową pomoc dla rodziny.
- Zatrudnienie w punkcie konsultacyjnym wykwalifikowanego psychologa, prawnika, terapeuty (w miarę posiadanych środków).
- Dofinansowywanie zajęć terapeutycznych odbywających się w trakcie obozów organizowanych w klubach abstynenta, treningów i programów pomocy psychologicznej realizowanych w klubach abstynenta.
- Dofinansowanie klubów anonimowych alkoholików działających na terenie gminy (broszury, materiały dydaktyczne).

b) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- Finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i narkomanią.
- Dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym.

- Finansowanie zatrudnienia pracowników merytorycznych w placówkach udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym oraz z problemem przemocy.
- Dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych.
- Organizowanie i finansowanie superwizji lub konsultacji dla wychowawców udzielających pomocy psychologicznej dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym.
- Tworzenie i finansowanie bieżącej działalności placówek, w których prowadzona jest praca z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym.
- Finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- -wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- Finansowanie środowiskowych programów pomocy rodzinie, których efektem będzie między innymi zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców.
- Organizowanie lokalnych porad, seminariów i konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym i narkotykowym.
- Wspieranie i koordynowanie pracy interdyscyplinarnych zespołów ds. pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym i narkotykowym.
- Tworzenie systemowego wsparcia dla dzieci z Płodowym Zespołem Alkoholowym (Fetal Alcohol Syndrome – FAS) oraz dla ich rodziców i opiekunów.
- Organizowanie i/lub finansowanie zajęć dla rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia, mających na celu podniesienie ich kompetencji wychowawczych.
- Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie z problemem alkoholowymi i narkotykowym – dorosłych i dzieci.
- Zwiększenie kompetencji służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Podejmowanie działań w ramach systemu pomocy ofiarom przemocy domowej przez zgłaszanie problemu do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie.

c) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży – w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- Realizowanie programów profilaktycznych dla uczniów oraz szkoleń, warsztatów i konferencji dla rodziców, nauczycieli i innych grup zawodowych.
- Uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu oraz informowanie o szkodliwości alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, w tym tzw. dopalaczy.
- Wspieranie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież oraz wzmacniających czynniki chroniące i motywujących do większej aktywności w życiu społecznym – rozwój zorganizowanych zajęć profilaktycznych.
- Informowanie o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych substancji uzależniających, w tym tzw. dopalaczy oraz zagrożeniu uzależnieniami behawioralnymi (np. hazard, Internet).
- Profilaktyka zachowań ryzykownych i promocja zdrowia – udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych, skierowanych do różnych grup odbiorców (konferencje, szkolenia, warsztaty).
- Zakup materiałów profilaktycznych: prasa, książki specjalistyczne, broszury, plakaty, nagrody w konkursach i zawodach oraz inne materiały informacyjne, edukacyjne i promocyjne.
- Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny, dzieci i młodzież: finansowanie zajęć, imprez i projektów, realizowanych przez organizacje sportowe oraz placówki, organizowanie miejskich imprez i programów sportowo-rekreacyjnych, wspieranie rozwoju młodych talentów.
- Diagnozowanie i monitorowanie problemów uzależnień.

d) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.

- Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, realizujących programy profilaktyczne o charakterze uniwersalnym (dla wszystkich) i selektywnym (dla grup zwiększonego ryzyka) przez organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz podczas wyjazdów (kolonie, obozy, wycieczki).

- Wdrażanie projektów profilaktyczno-interwencyjnych, skierowanych do osób eksperymentujących z różnymi środkami psychoaktywnymi i uzależnionych.
- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie klubów AA.
- Prowadzenie edukacji publicznej w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i promocji zdrowego stylu życia poprzez organizację kampanii społecznych i innych wydarzeń lokalnych skierowanych do ogółu mieszkańców lub wybranej grupy docelowej.
- Organizowanie konferencji i warsztatów zwiększających kompetencje osób pracujących w obszarze profilaktyki i terapii oraz prowadzenie szkoleń adresowanych do wybranych grup odbiorców, mających na celu minimalizowanie szkód społecznych wynikających z używania substancji psychoaktywnych oraz alkoholu.
- Przeciwdziałanie narkomani poprzez realizację projektów profilaktycznych przeznaczonych dla wszystkich oraz korekcyjno-pomocowych skierowanych do osób eksperymentujących z narkotykami i uzależnionych.

e) Postępowanie w przypadku konieczności zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego.

- Przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia przesłanek z art. 24 ustawy.
- Zaproszenie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ustawy i poddania się dobrowolnemu leczeniu odwykowemu.
- W przypadku gdy osoba wezwana nie zgodzi się dobrowolnie poddać leczeniu, a wstępne czynności przeprowadzone w sprawie potwierdzają konieczność kontynuowania postępowania, uzasadnione jest skierowanie takiej osoby na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.
- Przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym.
- Złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego.

Rozdział IV

1. Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Poradnia Leczenia Uzależnień w Koninie
- Grupa samopomocowa (AA)
- Punkt Konsultacyjno-Informacyjny
- Służba Zdrowia (lekarze, pielęgniarki)
- Policja i Ochotnicza Straż Pożarna
- Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Szkoły i świetlice opiekuńczo - wychowawcze w szkołach
- Środowiskowe Ognisko Wychowawcze
- Polski Związek Łowiecki
- Polski Związek Wędkarski
- Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых
- Kościoły
- Organizacje pozarządowe
- Ludowe Kluby Sportowe
- Uczniowskie Kluby Sportowe
- Społeczni Kuratorzy Sądu dla Nieletnich
- Prokuratura
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Ośrodki szkolenia kierowców.

2. Współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów powstałych na skutek nadużywania środków uzależniających:

- a) współpraca z grupami samopomocowymi np. AA,
- b) współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie i Ośrodkiem Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej,
- c) współpraca z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- d) wspieranie, w tym również finansowe, różnych programów i projektów profilaktycznych służących promocji zdrowego stylu życia, aktywnego wypoczynku, alternatywnych form

spędzania czasu wolnego itp., prowadzonych przez instytucje, organizacje pozarządowe, kościoły oraz osoby fizyczne,

e) wspieranie, w tym również finansowe różnych projektów i programów adresowanych do osób i rodzin doznających szkód z powodu alkoholizmu oraz zażywania innych środków psychoaktywnych przez członków rodziny,

f) współdziałanie z kościołem katolickim i innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi na płaszczyźnie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomanii,

g) zakup materiałów informacyjno - edukacyjnych dotyczących problemu uzależnień i rozpowszechnienie ich w gminie,

h) przeprowadzenie szkoleń dla różnych grup społecznych gminy w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Rozdział V

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Osobom wchodzącym w skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej „Komisją” przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie za każdy dzień udziału w posiedzeniu Komisji i wynosi dla:

- 1) przewodniczącego -150,00 zł,
- 2) zastępcy przewodniczącego -150,00 zł,
- 3) sekretarza - 150,00 zł,
- 4) członka -100,00 zł.

Wynagrodzenie, o którym mowa nie przysługuje członkowi Komisji będącemu pracownikiem Urzędu Gminy i Miasta w Rychwale, jeżeli posiedzenie odbywa się w godzinach pracy.

Wynagrodzenie płatne jest przez Urząd Gminy i Miasta w Rychwale po przedłożeniu listy obecności.

1. Członkom Komisji uczestniczącym w naradach (szkoleniach) odbywających się poza terenem gminy Rychwał przysługuje zwrot poniesionych przez nich kosztów przejazdów publicznymi środkami komunikacji.

2. W uzasadnionych wypadkach związanych w szczególności z brakiem możliwości dojazdu publicznymi środkami komunikacji, członkom Komisji zamieszkałym poza miejscowością, w której odbywa się narada (szkolenie) przysługuje, za zgodą Burmistrza, zwrot kosztów przejazdu własnym pojazdem samochodowym według stawek określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów nie będących własnością pracodawcy (Dz. U. z 2002 r., Nr 27, poz. 271 ze zm.) lub zwrot kosztów za przejazd pojazdem przedsiębiorstwa usługowego.
3. Należności, o których mowa wypłacane są na podstawie rachunków, oświadczeń lub poleceń wyjazdu służbowego akceptowanych przez Burmistrza bądź z jego upoważnienia.

Uzasadnienie

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii nakłada na gminy obowiązek kształtowania polityki antyalkoholowej i antynarkotykowej. W celu realizacji zapisów wynikających z ww. ustaw należy corocznie uchwalać Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Wobec powyższego podjęcie uchwały uważa się za uzasadnione

PRZEWODNICZĄCY RADY MIEJSKIEJ
w RYCHWALE

Roman Drewniacki